

အထွေထွေ

၁

အထွေထွေ

အထွေထွေ

ဤလူ့ပြည်သို့ ရောက်လာသော ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားအပေါင်းတို့သည်ကား အရာ ရာ၌ သတိရှိရမည်။ သတိသမ္ပဇဉ်ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်၍ နေကြရမည်ဟူသော ရှေးပညာရှိတို့၏ ထုံးတမ်းဥပဒေကို ကျိုးနွံစွာ လိုက်နာကျင့်သုံးကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့သော ဆုံးမ ခန်းထုံးတမ်းဥပဒေကို မလိုက်နာ မကျင့်သုံးသူတို့အဖို့မှာ လူဖြစ်ရှုံးရမည်ကဲ့သို့ လူရာမဝင် ဖြစ်ချေတော့သည်။ ဤသို့သော် အဖြစ်မျိုးများကား လူတိုင်းပင် ခံယူနိုင်ကြမည်မဟုတ်ပါ။ ယင်းသို့ခံယူနိုင်သောကြောင့်ပင် အသိအလိမ္မာဉာဏ်ပညာ တိုးပွားကြောင်း ကောင်းမြတ် သောအရေးအကြောင်းတို့ကို စုဆောင်းရှာဖွေကြရ၏။ လေ့လာဆည်းပူးကြရ၏။ ယင်းကဲ့ သို့ လေ့လာဆည်းပူး သမ္ပဇဉ်ဉာဏ်အမြင် အထူးဖြင့် စူးစမ်းနိုင်မှသာလျှင် ဗဟုသုတကြွယ် ဝလျက် ပညာရဲရင့် ပွဲလယ်တင့်သူများ ဖြစ်ကြရမည် အမှန်ပင် ဖြစ်ချေသည်။ အထူးသတိ ပြုရန် မှာထားလိုသည်မှာ အမှားကို အမှားဟုသိပါက အမှန်လမ်းကြောင်းသို့ ရောက်ရှိ ရန်ပို့ဆောင်ပေးရပါမည်။ ပို့ဆောင်ညွှန်ကြားရန် ပညာရှိပီသသူတို့ကား ဝန်လေးကြမည် မဟုတ်ပါ။ လိုက်နာသူတို့အဖို့မှာလည်း ထိုနည်းအတူပင် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာဖို့ မလိုတော့ ပါ။ သက်သာသော စိတ်ဝမ်းဖြင့် ရွှင်လန်းစွာ လိုက်နာကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

အကြောင်းကို ဆိုရသော်-

မဝေးလှသော ရှေးအခါက မင်းတုန်းမင်းဘုရင်မင်းမြတ် တည်ထောင်ဖန်ဆင်းခဲ့ သော “မဏ္ဍလေး”မြို့တော်ကြီးကို ယခုခေတ် မန္တလေးမြို့ဟု အက္ခရာဖောက်ပြန်ကာ မမှန် မကန် သုံးစွဲ၍နေခဲ့ကြပါသည်။ သာမန်လူများကို မဆိုထားဘိ၊ ပညာရှိရဟန်းရှင်လူများ ပင် ဤအချက်ကို ဝကွက်၍ သတိမူမိဟန် မတူခဲ့ကြပါသဖြင့် မန္တလေးဟု နဝယ်အရေး အသားကို လက်ခံကျင့်သုံး၍ နေလာကြပါသည်။

စိစစ်၍ ကြည့်ကြပါစို့။

ဝါဒဆိုသည်မှာ သူ့ဝါဒအယူ၌ အထောက်အထားပြုစရာ အချက်အလက်များ ရှိ ကြစမြဲဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ရာ အထောက်အထား ခိုင်ခိုင်မာမာ မဟုတ်၊ သဘော ယုတ္တိတန် မတန် ဝေဖန်နိုင်သော ဉာဏ်စွမ်းကိုသန်စွမ်းအောင် မွေးမြူဖို့လိုပါသည်။ ကျမ်း ဝန်စကားအရ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီအနေအထားအတိုင်း ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုကို ရှေးရှု၍ ခေတ်အကြိုက် ကို ဘက်မလိုက်ပဲ မှန်ကန်ရာသို့ စူးစူးစိုက်စိုက် ဝေဖန်နိုင်အား ရှိဖို့အရေးကြီးပါသည်။ စာ ရေးတင်ပြသူသည် ဤ“မဏ္ဍလေး”ဟူသော ဇာကြီးရေးဝါဒကို အတော်ကြီးအချိန်ယူလျက် စဉ်းစားခန်းဝင်၍ အဖန်ဖန် သုံးသပ်ခဲ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အမှားကြာ အမှန်ဖြစ်ဟူသော ပေါရာဏကို ဝေါဟာရအနေအထားဖြင့် ပေါ့ပေါ့စားစား မပြုရန် သတိပေးအပ်ပါသည်။

မံသီရ-ဓာရေတီတိ မန္တလေး၊ မန္တလေးဝါဒရှိသူတို့က ဤသို့ဝိဂြိုဟ်ကျင်း၍ သိလိုရင်းကို ရှင်းပြလိုက်ပါသည်။ အနက်မှာ- မံ သီရိ - ကျက်သရေမင်္ဂလာအဖြာဖြာကို၊ ဓာရေတိ-ဆောင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ - ထို့ကြောင့်၊ မန္တလေး - မန္တလေးမည်၏။ ဟုဆိုလိုက်ပါသည်။ အဓိပ္ပါယ်မှာ ဘုရားဂူကျောင်း တန်ဆောင်း ပြဿဒ် ထီးရိပ်နန်းနွယ် အသွယ်သွယ်တို့ ခြယ်လှယ်အပ်သဖြင့် ကျက်သရေမင်္ဂလာကို ဆောင်တတ်သောကြောင့် မန္တလေးခေါ်ပါသည်ဟု ဆိုထားတော့ အတော်ပဲ ကောင်းမွန်လှပါ၏။ သုတိအရာ သာယာချေငံလှပါ၏။ နားဝင်ဆိမ့်၍ ရွှင်ဖိတ်စရာ ကောင်းလှပါ၏။ သို့သော် သဒ္ဒါတတ်သူတို့အဖို့ အက္ခရာအက္ခာအဝေးကို အတော်ပဲ ဖာဖာထေးထေး ပြုရပါ၏။ မန္တလေးစာလုံးဖြစ်ပေါ်လာအောင် ခေကို တပြု၊ ရကို လပြု၊ မျက်စိမှောက်လောက်အောင် အပြောင်းအလဲ ကပြောင်းကပြန်ဖြစ်လောက်အောင် ပြုပြင်၍ ယူရသဖြင့် မူလကတော့ သိမမှန်လှပါသဖြင့် ဟန်ကျအောင် ကြံဆ၍ယူရသော ဝါဒဖြစ်နေပါသည်။ သဒ္ဒါကျမ်းများမှာ ထိုကဲ့သို့ အက္ခရာပြောင်းလဲမှုဟူသော ဝဏ္ဏဓိကာရမျိုးတွေ ရှိပါသည်။ မရှိ၍ မဟုတ်ပါ။ သို့သော် သဒ္ဒါအနက် နှစ်ချက်လုံး ဖြူးဖြောင့်က သာ၍ကောင်းမှာမို့ မဲ့တလုံးစွန်းသဖြင့် အပြစ်ဒေါသမကင်းဘူးဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤဝိဂြိုဟ်မှာ မံဟု အနိပ္ပန္နပိဋိပဒိကရူဠီပုဒ်ရှေးရှိသော ဓရဓာတ်ကြံ၍ ဆိုထားသောဝိဂြိုဟ်ဖြစ်ပါသည်။ သူ့ထက်နီးစပ်အောင် ကြံမူကား မံ သီရိ တလံ အသို့ - အတ္တိတိ မန္တလံ၊ ဤပစ္စယော မန္တလီ၊ မန္တလီယော မန္တလေး ဟု မံပုဒ် တလပုဒ်ကြံ၍ လုပ်ရာဖြစ်၏။ အသို့ဌာနေ - ဤအရပ်ဌာန၌ ၊ မံ သီရိ - ကျက်သရေရောင်ပြောင်ပြောင်လက်သော၊ တလံ - မြေအပြင်သည်၊ အတ္တိ - ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ - ထို့ကြောင့်၊ တံဌာနံ - ထိုအရပ်သည်၊ မန္တလံ - မန္တလမည်၏။ ဤပစ္စည်းသက်၍ မန္တလီဖြစ်၏။ ဧပြေ၍ မန္တလေးဖြစ်လာ၏။ အဓိပ္ပါယ်မှာ ဆိုခဲ့ပြီးသော အဆောက်အအုံတို့ဖြင့် ကျက်သရေရှိသော မြေအပြင်ရှိသည့်အရပ်ဌာနဟု ဆိုလိုပါသည်။ ဤအလိုမှာ ပါဠိအနက် နှစ်ချက်စလုံး သင့်လျော်လာပါ၏။ သို့သော် လုံးဝအပြစ်ကင်းပြီဟု မဆိုနိုင်သေးပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မံဟူသော ပုဒ်ကို ဖြစ်သလို ကြံဆ၍ ဟန်ကျအောင် ပြုပြင်နေရသေးသဖြင့် ဤဝါဒလည်း လုံးဝအပြစ်မလွတ်သေးပါ။ ထို့ကြောင့် လုံးဝအပြစ်ဆိုစရာ မရှိသောဝါဒကို ရေးသားဖော်ပြပါအံ့။

ဤယခု ပြဆိုအပ်လတ္တံ့သော ဝါဒကား ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမဆရာတော် ဘုရားကြီး ဦးပညာ၏ထေရုပ္ပတ္တိကို ရေးသားတော်မူသော ဆရာတော် ဦးနန္ဒိယ(မဟာဝိသုတာရာမတိုက်ကြီး၏တိုက်အုပ်ဘုန်းကြီး)၏ဝါဒဖြစ်ပါသည်။ ထိုဆရာတော်သည် မန္တလေးကို ထိုစာအုပ်တနေရာ၌ မဏ္ဍလေးဟု ဇာကြီး ချရင်ကောက်တို့ဖြင့် မှတ်သားလောက်အောင် ရေးသားသွားပါသည်။

ဤဆောင်းပါး၌ ခေတ်လူတို့ရေးသားနေကြ မန္တလေးကို မဏ္ဍလေးဟု အဆန်းရေး၍ တင်ပြလိုက်ပါသည်။ ယုတ္တိ ရှိ မရှိ၊ သဘာဝ ထိ မထိ၊ စေ့စေ့စပ်စပ် သေသေချာချာ သုံးသပ်၍ ဆုံးဖြတ်တော်မူကြပါလို့ ထပ်မံ၍ သတိပေးအပ်ပါသည်။

မဏ္ဍယတေတိမဏ္ဍလံ၊ အလော ဣတ္ထိယံ မဏ္ဍလီ ဟု အဘိဓာန်ဋီကာ၌ ဆိုထားပါသည်။ နဒါဒိတောဝါဏ္ဍိဖြင့် ဤပစ္စည်းသက်၍ မဏ္ဍလီဖြစ်လာပါသည်။ အနက်မှာ ယံဘူမိဌာနံ၊ အကြင်မြေရာအရပ်သည်၊ မဏ္ဍယတေ - မင်းနေပြည် အခန်းအနားဖြင့်ဆန်းပြားစွာ စီရင်၍ ကြည်ကြည်လင်လင် သန့်ပြန့်ကျော့ရှင်း၍နေ၏။ ဣတိ - ထို့ကြောင့် ၊ တံဘူမိဌာနံ - ထိုမြေရာအရပ်သည်၊ မဏ္ဍလံ - မဏ္ဍလမည်၏။ ထိုမဏ္ဍလသဒ္ဒါနောင် ဤပစ္စည်းသက် ဧပြု၍ မဏ္ဍလေး ဖြစ်လာပါသည်။ အဓိပ္ပါယ်မှာ မင်းနေပြည်ဖြစ်သည့်အလျောက် ကျုံး၊ မြောင်း၊ တံတိုင်း၊ ပြအိုး၊ ပစ္စင်၊ ရင်တား စသည်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မင်းမျိုးမတ်ဗိုလ်ပါစသည် ဌာနန္တရအသီးသီးဖြင့် လည်းကောင်း၊ မြို့ရိုး လမ်းမစသော အခန်းခန်းအဝဝဖြင့် လည်းကောင်း၊ နန်းဦး ကျောင်းဆောင်၊ နန်းတွင်း အဆောင်အယောင်စသည်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဆန်းဆန်းကြယ်ကြယ် အခြားမြို့များနှင့်မတူ တမူထူးခြားစွာ စီရင်ထားသော မြေအပြင်သည် မဏ္ဍလမည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဤကား မဏ္ဍလ အရသာ ရှိပါသေးသည်။ မဏ္ဍလေး မဖြစ်သေးပါ။ ထို့ကြောင့် မဏ္ဍလံတသသ္မိံ ဝိဇ္ဇတီတိ မဏ္ဍလီဟု ပြပြီး ဒဏ္ဍာဒိတောဣက ဤဖြင့် ဤပစ္စည်းသက်၊ ဤကို ဧပြု၍ မဏ္ဍလေး ဖြစ်လာပါသည်။ အဓိပ္ပါယ်မှာ ဆိုခဲ့ပြီးသော ဘုံနန်းပြဿဒ်စသည်တို့ဖြင့် ကြည်လင်သန့်ရှင်းသော မြေအပြင်ရှိသည့်အရပ်ဟု ဆိုလိုပါသည်။ ဤဝါဒအရ မဏ္ဍလေး ဖြစ်လာသည့်တိုင်အောင် အစအဆုံး ဘယ်စာလုံးကိုမျှ မပြင်မဆင်ရပဲ ရွှင်ရွှင်ပျပျကြီး ဘဝင်ကျဖို့ကောင်းလှပါသည်။ ပြောဆိုသော စကားသံအတိုင်း အသွားမှန်သဖြင့် မှားရန်အကြောင်းမရှိပါ။ ယခုအခါ စာပေမူမှန်ကို တူတူတန်တန် လိုက်စားနေကြသည့်ပြင် တကယ်တန်း အဟုတ်အဟတ် အကောင်အထည်ပေါ်အောင် လုပ်နေကြသော အချိန်ဖြစ်၍ ဤမဏ္ဍလေးဝါဒကို ယုံကြည်လေးစားသည့်အလျောက် ရေးသားပါသည်။

ထိုမှတစ်ပါး မဏ္ဍလံ ဂါမသန္ဓောဟေ၊ ဗိဓေပရိမိ ရာသီသုဟု အဘိဓာန်၌ဆိုထားသော မဏ္ဍလသဒ္ဒါ၏လေးချက်သောအနက်တို့တွင် ဤ၌ အစုအပုံဟူသော အနက်ကို ယူရပါမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်သော မင်းမျိုးမတ် ဗိုလ်ပါစသော အရာရှိကြီးငယ် အသွယ်သွယ်နှင့်ပညာရှိပေါင်းစုံ အပုံဖုံတို့ စုဝေးနေထိုင်ရာ အစုအပြုံဖြစ်သော နန်းတော်တွင်းအရပ်ကို မဏ္ဍလဟု ခေါ်ဆို၍ ထိုမဏ္ဍလမည်သော အရပ်ကို ကာရန်သတ်မှတ်တံတိုင်းခတ်ထားသည်ကို မဏ္ဍလီဟု ခေါ်ဆိုရပါသည်။ ဤသို့ ဧပြု၍ မဏ္ဍလီမှ မဏ္ဍလေး ဖြစ်လာပါသည်။ အကာအရံနှင့်တကွသော နန်းတော်တွင်းအရပ်သည် မုချအားဖြင့် မဏ္ဍ

လေးမည်ပါသည်။ ယခု ခေါ်ဝေါ်နေသော နန်းတော်၏အပြင်ဖြစ်သော မဏ္ဍလေးကား ဥပစာအားဖြင့် မဏ္ဍလေးမည်လာပါတော့သည်။ မဏ္ဍလံတသသို့ ဝိဇ္ဇတီတိ မဏ္ဍလီဟုပြု၍ တသို့ ထိုအရပ်၌ မဏ္ဍလံမင်းမျိုးမတ် အပြည့်အစုံ ဂုဏ်အသရေရှိ ကဝိဥသု အစုအပုံ သည် ဝိဇ္ဇတီ ထင်ရှားရှိ၏။ ဣတိ - ထို့ကြောင့် ၊ မဏ္ဍလီ မည်၏။ ဝါ မဏ္ဍလေးမည်၏ဟု အနက်ယောဇနာရပါမည်။ ဤဝဂ္ဂဟ၌လည်း နန်းတော်အတွင်းအပြင် ၂-ရပ်စလုံး မဏ္ဍ လေးမည်ကြောင်းကို သိနိုင်လောက်ပါသည်။

မဏ္ဍလိဿရမင်း - မဏ္ဍလေးမင်း

တနည်းဆိုရပြန်မူ “သာမာဏာပဝတ္တိ ဌာနဝသေန ပရိစ္ဆိန္နဿဏ္ဍရော”ဟုအဘိဓာန် ဋီကာ၌ပင် မိမိအာဏာပျံ့နှံ့၍ တည်ရာအရပ်ကို အစိုးရသော မင်းသည် မဏ္ဍလိဿရမင်း ဟု ဆိုထားသောကြောင့် မြန်မာပြည်အတွင်း ရှိရှိသမျှ မြို့ရွာနယ်ပယ်၌ ထိုမဏ္ဍလေးမင်း ၏ဩဇာအာဏာများ ပျံ့နှံ့၍တည်နေသောကြောင့် မြန်မာပြည်တပြည်လုံးသည် ထိုအချိန် အခါမှစ၍ သီပေါမင်းအချိန်ခါသို့တိုင် ထိုမဏ္ဍလေးမင်း ၊ မဏ္ဍလိဿရမင်း၏လက် အောက် ခူးထောက်ကျိုး၊ ရှိခိုးဦးတင်ကာ ဘဏ္ဍာတော်ဆက်သွင်းခဲ့ရသဖြင့် မဏ္ဍလေးမင်း မဏ္ဍလိဿရမင်းဟု အစရင်းကပင် သောင်ပြင်ဆင်သွားသလို ထင်ရှားခဲ့ပါသည်။ ထိုမှတ ဆင့် ကာလရှည်ကြာ ရွှေ့လျောလာခဲ့ပါသဖြင့် အမည်ဟောင်းပျောက်၍ မန္တလေးဟု အ မည်သစ်ရောက်လာဟန် တူပါသည်။

ထိုခေတ် ထိုအချိန်က ပါဠိဘာသာကို အလေးပြု၍ မြို့တော်များကို ပါဠိဘာသာ ဖြင့် မှည့်ခေါ်ခဲ့ကြပါသဖြင့် ဤမဏ္ဍလေးဟူသော အမည်သညာသည် ထိုအချိန်က ပါဠိ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လက်ရာပင် ဖြစ်တန်ရာပါသည်။

ရှေးက မင်းနေပြည်မြို့တော်ကို တည်ထောင်ဖန်ဆင်းခဲ့သောမင်းတို့သည် ဗုဒ္ဓသာသ နာ အစဦးစွာ ထွန်းကားခဲ့သော ပုဂံခေတ်ဦးအချိန်ကစ၍ မြို့တော်၏အမည်များကို ပါဠိ ဝေါဟာရ ပါဠိဘာသာဖြင့် သုံးစွဲ၍ ဗျပတ္တိအလျောက် ပါဠိလိုမှည့်ခေါ်ခဲ့ကြပါသည်။ ပုံစံ အားဖြင့်ဆိုရသော် ပုဂံပြည်ကို “အရိမဒ္ဒနာ”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရွှေဘိုမြို့ကို“ရတနာသိမ်” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ စစ်ကိုင်းကို “ဇေယျာပူရ”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အဝမြို့ကို “ဝိဇယ”ဟူ ၍လည်းကောင်း အသီးသီး မှည့်ခေါ်ခဲ့ကြပါသည်။ သာယာဝတီမြို့ကား ယခုတိုင် သာယာ ဝတီမြို့ဟုတွင်ရှိနေပါသေးသည်။ ထိုနည်းတူ မဏ္ဍလေးမြို့တော်ကိုလည်း မဏ္ဍလီဟု မှည့် ယင်းမှ မဏ္ဍလေးဖြစ်လာတန်ရာပါသည်။ ထိုမှ အဆင့်ဆင့်ကူပြောင်းပြီး အမည်ဟောင်း

ပျောက်ကာ နောက်လူတို့ စခန်းဝေးအောင် မန္တလေးဟု နငယ် အရေးအသားဖြင့် အတွေး မှားစရာ အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိ၍ လာပါတော့သည်။

မန်း - တလေးသို့

ရွှေတောင်မြို့နယ်မှာ ဗန်းတလေးတောင်ဟု တောင်ကုန်းကလေးတခု ရှိပါသည်။ ၎င်းအမည်ကို ဗန်းနှင့်တလေး ရွှေမန်ကျည်းတောင့်သဏ္ဍာန် ဥစ္စာစောင့်ပစ္စည်းများ ရှိ၍ ဗန်းတလေးတောင် ခေါ်ကြောင်း သိရပါသည်။ ထိုနည်းတူ မန်းတလေးတောင်သို့ တဆင့် ကူးပြောင်းလာနိုင်ပါသည်။ နောက်ဆုံး စကားပြောရလျှင် အသံမတူ ဌာန်မတူပဲ ငယ်နာ မည်လုံးလုံး ပျောက်သွားသော အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်ပါသည်။ သတိရှိရန် လိုပါသည်။

ဤကဲ့သို့ အဆင့်ဆင့်သော အချိန်အခါကာလ သမယကို ကျော်လွှားနှင်စိုင်း၍ လာ ခဲ့ရသဖြင့် ငယ်နာမည် လုံးလုံးပျောက်သွားသော ရွှေဘို၊ စစ်ကိုင်း၊ ပြည်၊ ရွှေတောင်တို့လို မြို့များလည်း ရှိခဲ့ပါသည်။

တနည်းဆိုရပြန်မူ - “မဏ္ဍလာဒယောတ ဒင်္ဂါနိ၊ သမူဟဘူတဿစီဝရဿ ပရိယန္တော ယံ အဝယဝါနိ၊ မဒ္ဓိဘူဿယံ၊ အလောမဏ္ဍလံ၊ စီဝရပရိယန္တောယံ မဟာပထဝီယာ စက္ကဝါနုပဗ္ဗတောဝိယ စီဝရရဿ သမန္တတော တိဋ္ဌတိ” ဤသို့ ဋီကာ၌ မိန့်ဆိုထားသော ကြောင့် မဟာပထဝီမြေကြီးအား စကြာဝဠာတောင်တန်းကြီးတွေ ပတ်ရံထားသကဲ့သို့ သင်္ကန်းအဆုံး အစွန်အဖျားအနား၌ ပတ်ရံထားသော ထက်ဝန်းကျင် အနားပတ်သည် မဏ္ဍလမည်၏ဟု မှည့်ခေါ်ပါသည်။ ထိုနည်းအတူ မဏ္ဍလေးနန်းတော်၏ပတ်ဝန်းကျင်၌ ကျုံးမြောင်းတံတိုင်းတို့ ပတ်ရံ၍ တန်ဆာဆင်ထားသဖြင့် မဏ္ဍလ မည်ပါသည်။ ထိုမဏ္ဍလ ၏အတွင်းသည် မဏ္ဍလီ မည်ပါသည်။ မဏ္ဍလ၏အပြင်သည် သမိပူပစာအားဖြင့် မဏ္ဍလီ -မဏ္ဍလေး မည်ပါသည်။ ဒါကြောင့် “မဒ္ဓိယတေတိမဏ္ဍလံ ယံဌာနံ၊ အကြင်အရပ်ကို၊ မဒ္ဓိ ယတေ - ကျုံးမြောင်းစသည်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်၏၊ ဣတိ - ထို့ကြောင့်၊ ယံဌာနံ - ထို အရပ်သည်၊ မဏ္ဍလံ - မဏ္ဍလမည်၏” ဤဝိဂ္ဂဟဖြင့် မဏ္ဍလကို ပြ၏။ မဏ္ဍလံတသ္မိဝိဇ္ဇ တီတိ မဏ္ဍလီ၊ သောယေဝ မဏ္ဍလေး။ ဤဝိဂ္ဂဟဖြင့် မဏ္ဍလေးနန်းတော်တွင်းအရပ်သည် မဏ္ဍလီ - မဏ္ဍလေး မည်ကြောင်းကို ပြပါသည်။

ဤစကားရပ်များကို ချုပ်ဆိုရသော် အတွင်းမဏ္ဍလနှင့်အပြင်မဏ္ဍလ နှစ်မျိုး၊ အတွင်းမဏ္ဍလီနှင့်အပြင်မဏ္ဍလီ နှစ်မျိုးခြားနားသော်လည်း မုချဥပစာအားဖြင့် မဏ္ဍလေး ဟူသော အနက်တမျိုးတည်းသာ ထွက်ရကား တူညီသော အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ ထို့ကြောင့် ဣကြီး ခုရင်ကောက်ရေး မဏ္ဍလေးသည်သာ သဒ္ဒါရေး ပါဠိရေး မြန်မာရေးတို့ ၌ ရောထွေးခြင်းမရှိ၊ ပကတိရှင်းလင်းပြတ်သားလှပါသဖြင့် အတည်တကျမှတ်သားထိုက်ကြောင်းကို ရေးသားတင်ပြအပ်ပါသည်။ ပညာရှိကဝိပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့ဟု နိမန္တနပြုလိုက်ပါသည်။

နဝယ်နှင့် မန္တလေးအသွင်၊

ဣကြီးရေးနှင့် သင့်တင့်မည်ထင်၊

သဘောယူထို ရှိရှိဆင်ခြင်၊

အမည်ဟောင်း တည်ကောင်းတယ်လို့ထင်။

ဦးဣန္ဒိယ

မှတ်ချက်။ ။နှစ်(၃၀)မြောက် ပုလဲရတု ဗုဒ္ဓဓမ္မလောကဓမ္မမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၈၆-ခုနှစ်၊ မတ်လ ထုတ်၊ စာမျက်နှာ(၂၁၃ မှ ၂၁၇ထိ)၌လာရှိသော ဆောင်းပါးကို ပြင်ဆင်ခြင်းမရှိပဲ ရိုက်နှိပ် ထားပါသည်။